

Islámský stát (IS)

30. 9. 2014 20:39

Islámský stát (IS) představuje jednu z největších bezpečnostních hrozeb současnosti.

Pojem Islámský stát má dvojí význam. Původně se jedná o extremistickou sunnitskou organizaci, která pod různými jmény funguje od konce devadesátých let. V současné době se název Islámský stát vztahuje také na samozvaný chalífát vyhlášený na části iráckého a syrského území.

Historie:

Kořeny této organizace sahají ke skupině Tahvíd a džihád, kterou vedl Jordánec Abú Musa Zarkáví a jejímž původním cílem bylo svržení jordánského krále. Po invazi Spojených států a jejich spojenců do Iráku v roce 2003 začala tato radikální ozbrojená skupina operovat na iráckém území. Útočila jak na koaliční vojska, tak na civilní obyvatelstvo.

Grafika: Atentáty, masakry, únosy. Jak vznikl Islámský stát

Teroristická organizace má kořeny v působení irácké Al-Káidy. Jejím současnému vzestupu nahrálo stažení USA z Iráku a občanská válka v Sýrii.

ČÍST DÁLE

V roce 2004 se oficiálně připojila k Al-Káidě, teroristické organizaci vedené Usámou bin Ládinem, a přejmenovala se na Al-Káidu v Iráku. V roce 2006 se americkým jednotkám podařilo Zarkáviho zabít.

Jeho nástupce abú Hamza poté ustavil Islámský stát v Iráku. Organizace od počátku plánovala převzít moc nas iráckým územím. Útoky proti civilnímu obyvatelstvu však vedly k tomu, že se postupem času i sunnitské organizace staly odpůrci Islámského státu, který se tak dostával do izolace a slábl.

Nicméně v roce 2011 začal Islámský stát opět nabývat na síle, čemuž napomohlo zejména stažení amerických vojsk z Iráku a začátek občanské války v Sýrii. Jeho členové začali útočit v letech 2012 a 2013, kdy se v Iráku znovu rozhořel sektářský konflikt a vnitropolitická krize. Ve vnitřně rozdělené zemi již dlouho panovala nespokojenost s šíitským premiérem Núríem Málikím, který podle menšinových Kurdů a sunnitů znevýhodňoval jejich postavení a odmítal s nimi spolupracovat. Málikí navíc v dubnu 2014 opět vyhrál ve volbách, což celou situaci výrazně zhoršilo.

Shanaáh: Islámský stát jen bombardování nezničí

Nový vůdce Islámského státu abú Bakr Bagdádí, který stojí v jeho čele od roku 2010, chtěl sloučit IS s frontou An-Nusra, jež bojuje v Sýrii proti Asadovi. An-Nusra to však odmítla, a tak IS začal v Sýrii operovat samostatně. V roce 2013 přijal nový název Islámský stát v Iráku a v Levantě (ISIL). V období druhé poloviny roku 2013 a v první polovině roku 2014 ISIL ovládl východní Sýrii a severozápadní Irák. Největším úspěchem bylo dobytí Mosulu – druhého největšího iráckého města.

Vyhlášení chalífátu:

V červnu 2014 došlo k přejmenování organizace na Islámský stát (IS) a k vyhlášení chalífátu na části iráckého a syrského území, které ovládá. Do jeho čela se postavil vůdce IS abú Bakr Bagdádí. Islámský stát nebyl dosud uznán žádnou zemí.

Reakce Západu:

Po útocích na Kurdy a jezídy v Iráku zahájily Spojené státy v srpnu 2014 bombardování pozic Islámského státu v Iráku a na konci září také v Sýrii. Do bojových akcí se zapojila také Francie, Británie, Austrálie, Belgie, Dánsko, Kanada, Německo nebo Nizozemsko. Spolu se západními státy bojuje proti Islámskému státu také řada muslimských zemí - Saudská Arábie, Katar, Bahrajn, Spojené arabské emiráty a Jordánsko. Mnoho dalších zemí podporuje USA a jejich spojence jinou formou pomoci.